
BEC-BEDRÄGERIER • JANUARI 2023

Det har skett en väsentlig minskning av antalet rapporterade BEC-bedrägerier (Business Email Compromise) till Finanspolisen under 2022 jämfört med tidigare år.

Förbättrad monitorering

De främsta anledningarna till minskningen av misstankerapporterade BEC-bedrägerier är förbättrade riskmodeller och monitorering hos flera banker, signaler i realtid samt transaktionsspärrar vid diskrepanser. Eftersom de misstänkta transaktionerna inte utförs kommer inte heller brottsutbytet in på bedragarens konto, som i de flesta fall utgörs av målvaktsskonton. De mönster som förekommer i BEC-bedrägerier har Finanspolisen tidigare informerat om bland annat i ett flertal rapporter. Dominerande mönster i BEC-bedrägerier är

- Datainträng för att få tillgång till datasystem eller information som sedan används för att genomföra bedrägerier
- Betalning som ska till en viss mottagare styrs till ett annat mottagarkonto, vanligtvis ett målvaktsskonto
- En större summa pengar från ett företag i utlandet kommer till ett privatkonto i Sverige
- Brottsvinsten delas upp och flyttas snabbt vidare i flera led, d.v.s. skiktas, för att därefter placeras i den legala ekonomin

Ökning av misstankerapporter avseende andra bedrägerityper

Misstankerapporter kopplat till andra typer av bedrägerier har däremot ökat under 2022. Det gäller framförallt vishingbedrägerier, men även romans- och investeringsbedrägerier, där en viss ökning har skett mot slutet av året.

Ökningen förklaras möjligen av att det kan ha skett en faktisk förflyttning från BEC-bedrägerier bland nätverk som satt dessa typer av bedrägerier i system, till annan brottslighet. Likt BEC-bedrägerier, är det i romans- och investeringsbedrägerier vanligt med gränsöverskridande transaktioner.

Dispositionsförbud

Dispositionsförbud, som innebär att Finanspolisen har möjlighet att besluta att egendomen eller ett motsvarande värde tills vidare inte får flyttas eller disponeras vid misstanke om penningtvätt eller terrorfinansiering, har minskat i samma takt som misstankerapporteringen för BEC-bedrägerier. Förklaringen ligger i att BEC-bedrägerier tidigare varit en vanligt förekommande anledning till dispositionsförbud, då banken som hade mottagande kund, rapporterade bedrägeriet medan pengarna fanns kvar på kontot.

Vid romans- och investeringsbedrägerier kan det ta längre tid innan brottsoffret inser att de blivit utsatta för ett brott och därmed dröjer det tills kontakt tas med banken samt brottet anmäls till Polisen. Vid det laget är pengarna ofta skiktade i flera led eller förda utomlands och därmed

Finanspolisen informerar

BEC-BEDRÄGERIER • JANUARI 2023

svårare att spåra. Finanspolisens förutsättning att ta dispositionsförbud i denna typ av ärende är därmed lägre än för t.ex. BEC-bedrägerier.

Vid vishingbedrägerier upptäcker brottsoffer i högre grad i närtid att de har blivit manipulerade till att lämna ifrån sig uppgifter, som möjliggjort åtkomst till deras bankkonton. I förekommande fall gör brottsoffer ofta en polisanmälan och informerar banken om det misstänkta bedrägeriet. Banken misstankerapporterar i sin tur bedrägeriet till Finanspolisen. I de fall pengar finns kvar på den misstänkta målvaktens konto har Finanspolisen möjlighet att ta dispositionsförbud. I de fall en förundersökning redan pågår hos Polisen, delger Finanspolisen information om att pengar finns kvar på målvaktskontot, så att åklagare i den pågående förundersökningen kan ta ett penningbeslag¹. Finanspolisens delgivning av denna typ av information har ökat väsentligt under 2022 jämfört med föregående år.

Fortsatt arbete

Banker och andra verksamhetsutövare bör verka för en fortsatt utveckling av en effektiv monitorering för att täppa igen de sårbarheter som återstår i monitoreringen gällande BEC-bedrägerier. Likaså bör det förebyggande arbetet vad gäller säkerhetsåtgärder kopplat till andra former av bedrägerier därtill fortsätta utvecklas och förbättras. Verksamhetsutövare bör därtill fortsätta informera och uppmärksamma privatpersoner och bolag på vanliga tecken som kan innebära bedrägeriförsök.

Finanspolisen
Telefon: 010-563 41 80
Epost: fipo@polisen.se

Diarienummer: A055.631/2023

¹ Penningbeslag får endast användas vid misstanke om brott enligt penningtvättsbrottslagen. Penningbeslag får användas för att säkra ett framtida förverkande av egendom, säkra ett framtida förvarstaggande enligt stöldgodslagen, och säkra målsägandens rätt till sin egendom.